N°. 100. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 21 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 17den Augustus.

Het *Journal des Débats* vermeldt heden, dat de Koning den prins *van Joinville*, die den rang van korvets-kapitein bekleedt, tot kommandeur der korvet *la Creole*, van 24 stukken, heeft [illegible] welk vaartuig bestemd is, om zich bij het eskader onder den schout-bij-nacht *Baudin*, op de Mexicaansche kust, te voegen. De prins zou reeds in de volgende week naar Brest vertrekken, zijnde het dan slechts ruim een maand geleden dat hij van zijn' vorigen togt langs de kust van Afrika en Amerika terug gekomen is. Behalve hetgeen genoemd dagblad vermeldt, wordt onder het publiek nog verhaald, dat de prins *van Joinville* van Mexico terugkomende, naar St. Helena zal steveren, om er de overblijfselen van *Napoleon* af te halen. Dit schijnt echter slechts een los gerucht, dat weinig vertrouwen verdient.

— In de bijzondere briefwisseling uit deze hoofdstad komt voor, dat sedert gisteren het gerucht aan de londensche ambassade alhier was loopende, dat de arbeid der conferentie tot het volgend voorjaar was geschorst en de hollandsch-belgische aangelegenheden derhalve niet vroeger tot een einde zouden komen. Men zou terug zijn geweken voor de moeijelijkheden die zich opdeden om de zaak tot een gewenscht einde te brengen.

— Sedert een paar dagen hoort men weder van geruchten eener wijziging in het ministerie spreken. Deze vinden echter te minder ingang, daar velen het jongst bezoek van den Koning op het buitengoed van den heer *Molé* voor zooveel als eene nieuwe bevestiging van het ministerie in het bewind aanmerken.

— Bij de bevalling van de hertogin *van Orleans* zal de Koning peter en de hertogin *van Mecklenburg* meter over den jonggeborene zijn; zoo het een prins is, zal hij hertog van Parijs zijn geheeten.

— Nog altijd hoort men spreken van de zaak van *Chaltas*, en hetgeen de dagbladen nu en dan daarvan zeggen, is niet geschikt, om het er voor te houden, dat hetgeen in den aanvang van den ministerielen kant daaromtrent werd verspreid, met de waarheid overeenkomstig geweest is. Zoo hield de *Messager* nog gisteren een berigt, volgens welk *Chaltas* bleef staande houden, dat de bewuste diplomatieke stukken wel deugdelijk uit de bureaux van het ministerie van buitenlandsche zaken afkomstig waren, en hij-zelf niets vervaardigd had. Men verhaalt overigens, zegt de *Messager*, dat deze zaak niet verder vervolgd zal worden en dat het openbaar ministerie nog slechts alleen een' uitweg zoekt, om de openbaarheid der correctionele debatten te vermijden. De *Gazette des Tribunaux*, dit berigt aanhalende, beweert daarentegen, dat *Chaltas* bij zijne verklaringen omtrent de valschheid der stukken zou gebleven zijn, en wat de moeijelijkheid ten aanzien der criminele instructie betrof, dezelve was, volgens dat blad, daarin gelegen, dat zij het bij de wet vereischt karakter miste, als welke wil, dat in zake van bedrog of afzetterij, er vooraf eene klagt of getuigenis zij van dengeen die het slagtoffer is geweest. Van den anderen kant beweert de *Gazette des Tribunaux*, dat men ook van de bewijzen, die dat getuigenis overigens konden vervangen, geen gebruik konde maken, omdat daardoor de sluijer zou worden opgeligt die gewigtige diplomatische betrekkingen verborgen hield; willende daarmede zeggen, dat ook de gezanten van aanzienlijke hoven aan deze zaak niet vreemd waren, doch dat men met dezelve liever alle botsing deswege wilde vermijden.

— Uit Zwitserland schrijft men dat de prins *Lodewijk Napoleon* zich thans te Lucern bevindt, om er zijne belangen bij het eedgenootschap zelf te bepleiten.

— Blijkens de berigten uit Madrid tot den 10den Augustus, schijnt het antwoord van *Espartero* niet zeer bevredigend te zijn geweest, en hij bij zijn eischen te volharden. In den raad, die door de heeren *Frias* en *Martinez de la Rosa* werden bijgewoond, schijnen deze van gevoelen te zijn geweest, dat men den opperbevelhebber van het noorderleger in de tegenwoordig gegevene omstandigheden behoorde te ontzien. Aan het aannemen der demissie van den generaal viel alstoen niet meer met ernst te denken; men heeft hem nieuwe depeches toegezonden, die ten minste het voordeel hebben dat het ministerie daardoor nog eenige dagen staande blijft. Wordt *Espartero* door dezelve genoopt zijne eischen te verzachten, dan blijven de heeren *Mon* en *Santy* aan de zaken; anders moeten zij voor den wil van den generaal zwichten. De secretaris van staat voor de oorlogszaken, de generaal *Latre*, heeft intusschen deze proef niet willen afwachten, maar zijn stellig voornemen aangekondigd om zijne betrekking neer te leggen. Het aftreden van den generaal *Latre* wordt als een wezenlijk verlies aangemerkt, daar hij gehouden wordt voor iemand van een vast karakter en veel regtschapenheid. Inmiddels, terwijl het nog onzeker is, of een deel van het ministerie zelf, op den wil van een' krijgsbevelhebber uit het bestuur al of niet zal treden, heeft de heer *d'Ofalia* reeds aan eenige der eischen van den generaal *Espartero* voldaan, onder anderen met opzigt tot de afzetting van den chef van den algemeenen staf, generaal *Moscoso*, aan wien de ministers anders gedacht hadden de oorlogs-portefeuille op te dragen. Deze afzetting zeide men, dat door nog andere om dezelfde reden zouden gevolgd worden.

— Te Madrid had zich het gerucht verbreid van de bemagtiging van Morella door *Oraa*. Zulks verdient echter weinig geloof.

— Uit Bayonne schrijft men van den 13den Augustus:

» Men heeft berigten uit Onate tot den 11den. Het schijnt dat de generaal *Maroto* eene demonstratie in de omstreken van Lodosa heeft gemaakt, om *Espartero* tot de ontwikkeling zijner troepen uit te lokken. De karlistische generaal had slechts een bataillon te Estella gelaten en zich op Carcaz gerigt; zijne demonstratie had geen gevolg.

» Bijzondere berigten uit Monroyo spreken van een verlies 't welk een gedeelte van de afdeeling van *Borso*, bij eenen uitval uit Morella geleden had."

In een ander berigt van de spaansche grenzen wordt gemeld, dat een nieuwe *Munagorri* in Biscaije was opgestaan, doch met de zijnen, een zeventigtal personen, door de troepen van den markies *Valdespina* was verslagen geworden.

— Men heeft hier het dagblad van Smyrna tot den 28sten Julij ontvangen. Luidens hetzelve bevond de ottomannische vloot zich sedert eenige dagen in de wateren van Mitilene; de kapudan-pacha was echter nog niet aan boord. Eene Egyptische goelet had zich in de nabijheid vertoond, waarschijnlijk om de Ottomannische vloot waar te nemen.

— De heer *de Barante* is te Athene aangekomen, van waar hij zich naar Konstantinopel zal begeven, om vervolgens, als fransch gezant te Petersburg, zich van daar naar zijn' post te begeven.

— In de binnenlandsche renten ging heden ter beurze weinig om. De notering was heden (17 Augustus) 5 pCt. 111,75; 3 pCt. 80, 90; Nap. r. 99,70; Sp. Ardoin 22; Rom. L. 101⅞.

van den 18den.

Zoo men verneemt zijn een overste en een kapitein der genie naar het eskader op de kust van Mexico gezonden. Zulks doet vooronderstellen, dat men met der daad het ontwerp heeft om zich van St. Jean d'Ulloa meester te maken. Men zegt ook dat het Londensch kabinet zijne bewilliging aangeboden heeft, maar dat het fransch gouvernement van het aanbod geen gebruik heeft gemaakt.

— De deuren van het museum van Versailles zijn eene derde maal voor de kweekelingen van onderscheidene collegien der hoofdstad geopend geworden. Bijna 1200 jonge lieden waren in de uitgestrekte zalen verspreid. De toespraak des konings was deze maal in een eenigzins anderen geest. Na de aandacht der jongelieden op de grootsche tafereelen der fransche monarchij gevestigd te hebben, heette het: » Wanneer gij, jeugdige kweekelingen, verneemt, hoe zeer onze natie zich in alle tijdvakken harer geschiedenis onderscheiden heeft, wanneer gij de oorzaken van hare groot

heid en voorspoed met aandacht gadeslaat, dan zult gij u weten te bewaren van al die theorien, van al die schadelijke utopien, waarvoor ook uwe dengdzame neigingen, uwe vaderlandslievende gevoelens, uwe genegenheid voor mijne dynastie en voor mij, waarvan gij mij op dit oogenblik zulke treffende blijken geeft, u tevens zullen behoeden." Naar het oordeel van sommige lieden laat de koning in deze soort van staatkundige aanspraken aan jonge lieden, waaronder er zijn die tot de laagste klasse behooren, zich wat te ver uit; zij meenen dat een dergelijke taal boven het begrip dier jonge lieden is, en dat, al mogten zij deselve verstaan, men nog den schijn moest aannemen als zulks niet te weten, ten minste hen niet over dergelijke onderwerpen onderhouden.

— Uit Zwitserland wordt gemeld, dat de heer *Montebello* zich alle moeite geeft, om bij de leden van het eedgenootschap op het besluit tot de verwijdering van den Prins aan te dringen. In vroegere berigten werd gemeld dat Prins *Lodewijk* zelf zijn belangen bij den landdag bepleit. Hieruit moet men derhalve opmaken, dat hij niet zoo bereidwillig, als eerst gemeld werd, het Zwitsersch grondgebied zal ruimen, of dat hij in alle geval tracht voor te komen, dat het eedgenootschap een besluit neemt 't welk hem voor goed het Zwitsersch gebied ten verblijf ontsegt; een besluit, trouwens, waarin men gelooft, dat ook vele leden van den landdag niet bewilligen zullen. Een der personen, tot het gezantschap in Zwitserland behoorende, had verspreid, dat door Prins *Lodewijk* jaarlijks duizenden besteed werden, om aanhangers onder het fransche leger te winnen. Het verdient overigens opmerking, dat zoodra het te Zurich bekend was dat Prins *Lodewijk* zich er bevond, de bewoners der voorstad Oberstrass zich beijverden om hem het burgerschap op te dragen. Hij was te Zurich in hetzelfde logement afgestapt, waar zich ook de russische gezant *von Krudener* bevond.

— Men ziet thans reeds met ongeduld de uitgifte der aandeelen van den spoorweg van Havre naar Parijs te gemoet; intusschen wordt verzekerd, dat er nog verscheidene weken verloopen zullen eer de voorloopige titels alle gereed en geteekend zijn.

— Het dagblad *le Commerce* behelst een betoog over de spaansche leening; het beweert, dat de spaansche commissarissen, ten gevolge van de gegevene verzekering bij de jongste bijeenkomst tusschen dezelve en de commissie van de houders van spaansche renten, als 't ware een waarborg gegeven hebben, dat de belangen der vroegere spaansche schuldeischers bij eene nieuwe leening niet zullen vergeten worden, en dat voorts, wanneer de medebelanghebbenden te Brussel, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg en Frankfort, zich even eens zoo verstonden als de Londensche rentehouders reeds gedaan hebben, Spanje wel genoodzaakt zijn zou om zijne vroegere verbindtenissen gestand te doen.

Hoezeer men intusschen in Spanje naar eene nieuwe leening haakt, kan nog blijken uit het volgend schrijven uit Madrid van den 11den, dat heden medegedeeld wordt:

» Geld, niets dan geld, maar altijd geld; ziedaar wat wij behoeven om aan den burgeroorlog een einde te maken; met deze woorden beantwoordde het ministerie *d'Ofalia* in januarij ll. de interpellatien van de spaansche kamers. Heden zijn wij er toe gekomen, dat er geen geld in de staatskas is, dat er geen contributien meer te ontvangen zijn, dat er geen leeningmogelijk is; zoodanig is de tegenwoordige gesteldheid van het gouvernement van *Christina* te midden van de moeijelijkheden door *Espartero's* aanmatiging en de behoeften van het leger te weeggebragt."

— De handel in de fondsen was heden ter beurze zeer onbeduidend; de binnenlandsche renten gingen in den aanvang der beurs eenige centimes achteruit. In de spaansche Ardoins was eenige aanvraag. De notering was heden (18 *Augustus*): 5 pCt. 111,80; 3 pCt. 80,90; Nap. r. 99 90; Sp. Ardoin 22⅛; Portugal 3 pCt. 23¾; Rom. L. 102.

Duitschland.

FRANKFORT, den 15den Augustus.

Eenige aanzienlijke ingezetenen van Keulen en Dusseldorf hebben in de dagbladen eene van den 9den dezer gedagteekende uitnoodiging doen plaatsen tot deelneming aan eene Duitsch-Engelsche stoomboot-Maatschappij, door welke eenige stoombooten regtstreeks tusschen genoemde steden en Londen, Havre en Hamburg in de vaart zouden gebragt worden.

— De inschrijvingen voor de Leipziger bank zijn den 11den dezer gesloten; het bedrag beliep toen, in die stad alleen, 11,466,500 thlr.

— Te Meinz is den 14den het eerste jaarfeest van de stichting van het monument voor *Gutenberg* gevierd. Hetzelve was dien dag met bloemen en festoenen gesierd; des avonds gaf de Liederkrans een groot concert, waarop de voornaamste stukken uit het oratorium *Gutenberg* uitgevoerd werden.

— De *Karlsruher Zeitung* behelst een artikel, ter wederlegging van het zeggen van den gezant van Thurgau, in de zitting van den Zwitserschen landdag van den 6den dezer, dat het verwijt 't welk men Zwitserland deed te meer in het oog vallen moest, daar het bekend was, dat *Lodewijk Napoleon* vrijen toegang in een' naburigen staat (Baden) gehad en van daar zijne onmiddellijke maatregelen voor den Straatsburger aanslag had genomen. Deze aantijging moest als onwaar worden tegengesproken. Zoowel de gezegde Prins als zijne aanhangers was het verblijf in het groothertogdom ontsegd en dit verbod was nimmer opgeheven geworden. De onlangs opzigtelijk de heeren *Persigny* en *Parquin* genomene maatregelen bewezen zulks genoegzaam. » Dat de groothertogelijke regering — dus besluit de *Karlsruher Zeitung* — de betrekkingen met andere staten behoorlijk weet in acht te nemen, dit heeft zij ook door het verbod bewezen dat tegen de deelnemers aan den poolschen opstand bestaat. Aangrenzende landen zijn het allerminst geschikt om elementen van gisting in zich op te nemen; zij hebben veelmeer een dubbel belang om dezelve van zich af te weren, zelfs ten koste van het gevaar, van door de al te ijverige vrienden der beweging miskend en verdacht te worden."

— Z. M. de keizer van Rusland is in den morgen van den 11den in de badplaats Kreuth aangekomen. Toen de monarch in Gimund, bij Tegernsee, zag dat hij door eenige personen herkend werd, verliet hij zijn met zes paarden bespannen wagen en zette in eene gewone postchais de reis voort. De keizer trof zijne gemalin op de wandeling nabij het gedenkstuk van koning *Max* aan. De ontmoeting was treffend. Men dacht dat de keizer slechts weinige dagen te Kreuth blijven zoude. — Den 13den is de kroonprins van Beijeren van München naar Tegernsee afgereisd. Ook Z. D. de regerende hertog van Nassau, alsmede Z. K. H. Prins *Frederik* van Wurtemberg hebben zich van daar naar Kreuth begeven.

— Te Inspruck zijn den 9den, behalve HH. MM., de keizer en keizerin van Oostenrijk, ook de aartshertogen *Reinier*, *Frans Karel* en *Lodewijk* aangekomen. Des keizers huldiging zou op Zondag den 12den plaats hebben; de volgende dagen waren aan openbare feesten gewijd tot vrijdag den 17den, wanneer de keizer van Inspruck naar Milaan zoude voortreizen.

— Uit Weenen schrijft men van den 8sten Augustus, dat de aan eenige duitsche hoven geaccrediteerde gezant, van don *Carlos*, graaf *Alcudia*, welke onlangs te Töplitz was, almede naar Milaan ter bijwoning der krooningsplegtigheden was afgereisd. Te Töplitz zou hij conferentien gehad hebben met den vorst *Metternich* en den graaf *von Nesselrode*.

— De russische gezant bij de Ottomannische Porte *von Butenief*, is den 9den van Weenen naar Triest afgereisd, om zich van daar naar Konstantinopel in te schepen.

— Blijkens de berigten uit Napels tot den 2den augustus is de Vesuvius in den avond van den 31sten julij begonnen vlammen opwaarts te zenden, waar tusschen duizenden van gloeijende steenen, die bij het nedervallen de geheele oppervlakte van den krater bedekten. In den namiddag van den 1sten werd een vreeselijk geweld in den berg gehoord en zag men een lavastroom van de noordzijde des bergs uit den krater naar beneden dalen. Tegen den nacht stegen vuurzuilen van eenige honderden voeten hoog uit den berg. Op den 2den was de berg geweldig in werking, en begonnen de bewoners aan den voet op de berging hunner bezittingen bedacht te zijn.

In een nader schrijven uit Napels van den 4den, wordt gemeld dat de schokken van den berg tusschen den 2den en den 3den alle beschrijving te boven gingen. De opening aan de noordzijde van den berg, waaruit eene breede lavastroom afdaalde, was in dien nacht gestopt geworden, waarop zich eene tweede aan de andere zijde had vertoond, die zich echter bij de afdaling, door eene wending, weder met de vorige vereenigde. De berg was in eene beweging zoo als men zulks sedert [illegible] had beleefd, en de schokken zoo sterk, dat alles om zich heen [illegible] in te storten. Den 4den was de berg rustiger.

— In berigten uit Konstantinopel tot den 25sten julij wordt gezegd, dat de tijdingen uit het zuiden eenigzins rustiger luiden en men weder eenige beweging in den handel opmerkte. Ook van de monden van den Donau, bijzonder uit Sulina, waren de laatste berigten minder verontrustend dan de vorige. Des te treuriger waren aan den anderen kant de tijdingen uit Persie, alwaar, volgens een door de stoomboot van Trapezunt aangebragt berigt, de tegenstanders van den schach op diens troepen een aanzienlijk voordeel hadden behaald, ja deselve geheel zouden verslagen hebben, zoodat het uitzigt op vrede in Persie weder vervlogen was.

De ten uitvoerlegging der gezondheidsmaatregelen was te Konstantinopel onbepaald verschoven.

— De *Algemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Triest van 8 Augustus.

» De laatste berigten uit Alexandrie luiden weder minder geruststellend. Naar het schijnt leent *Mehemed*-Ali weinig aandacht meer aan de vertoogen der vreemde consuls en is hij thans weêrwillig voornemens zich onafhankelijk te verklaren. Men weet intusschen, dat de Fransche en Engelsche vloten in de Middellandsche zee, waarvan onlangs eene afdeeling voor Alexandrie gekruist heeft, zu vereenigd zullen worden, om tegen *Mehemed* Ali te ageren, wanneer hij de waarschuwingen der mogendheden in den wind slaan mogt. Hier is men ongerust en de bestaande onzekerheid werkt hoogst nadeelig op den handel."

— Te Weenen waren den 11den Augustus: 5 pCt. 107$\frac{1}{16}$; 4 pCt. 100$\frac{3}{8}$; 3 pCt. 81$\frac{1}{16}$; Bankactien 1443½.

Engeland.

LONDEN, den 18den Augustus.

De tegenwoordige Parlementszitting is op Donderdag den 16den Augustus door Koningin *Victoria* in persoon met eene aanspraak gesloten. Vooraf, en wel in de zitting van het Hoogerhuis van den 15den is gebleken, dat de Koningin de door de beide Huizen aangenomene wet omtrent de geestelijke tienden in Ierland bekrachtigd had, volgens welke wet die tienden, na tot een minder bedrag dan tot nu toe gebragt te zijn, niet meer door de pachters maar door de grondbezitters, ten behoeve van de gevestigde kerk in Ierland moet worden betaald. Dienzelfden 15den Augustus heeft de minister *Russell*, op eene hem door kolonel *Sipthorp* gedane vraag verklaard, dat, ten gevolge van het door den Gouverneur generaal van de Noord-Amerikaansche bezittingen, lord *Durham*, te kennen gegeven verlangen, nog een regiment voetvolk van Nieuw-Schotland naar Neder-Canada zou worden gezonden. De minister *Palmerston* heeft gezegd, dat het bestuur zich gedurende de schorsing der Parlements-zittingen zou beijveren, om de wenschen der

beide Huizen ten aanzien van het te keer gaan des slavenhandels te helpen vervullen.

De sluitings aanspraak die de Koningin den 16den in het Huis der Lords, zittende op den troon en met eene zeer hoorbare stem heeft gehouden, nadat, volgens gewoonte, de voorzitter van het Huis der Gemeenten een aan haar gerigt, kort overzigt van de werkzaamheden dier vergadering gedurende de thans afgeloopene zitting had voorgelezen, was van dezen inhoud:

» *Mylords en Heeren!*

» De toestand der openbare aangelegenheden stelt mij in staat, om deze lang gerekte en door vele werkzaamheden gekenmerkte zitting te sluiten.

» Ik moet betreuren, dat de burgeroorlog in Spanje eene uitzondering maakt op de algemeene rust. Ik ontvang voortdurend van alle vreemde Mogendheden de sterkste verzekeringen van dezelver wensch, om met mij de vriendschappelijkste betrekkingen te onderhouden.

» De onlusten en opstanden, die ongelukkig in Opper- en Neder-Canada waren uitgebroken, zijn spoedig gedempt, en ik koester met vertrouwen de hoop, dat krachtige en wel beraamde maatregelen u de gelegenheid zullen geven, om den grondwettigen regeringsvorm, welke noodlottige gebeurtenissen u gedwongen hadden, daar tijdelijk te schorsen, weder te herstellen.

» Ik verheug mij over de stappen, die in mijne koloniale bezittingen tot de geheele afschaffing van het leerlingschap der negers gedaan zijn.

» Ik heb met veel genoegen de oplettendheid gadegeslagen, die gij aan de verbetering van de huishoudelijke instellingen van het land hebt gewijd. Ik vertrouw, dat de verzachting van de wet wegens de gijzeling voor schuld te gelijk blijken zal, gunstig voor de vrijheid mijner onderdanen en veilig voor het handelskrediet te werken; alsmede dat de gevestigde kerk door de beperking van het toestaan van onderscheidene kerkelijke betrekkingen aan denzelfden persoon, vermeerderde kracht en werking ten goede zal erlangen.

» Ik heb met groot genoegen mijne toestemming tot de wet wegens het onderhoud der hulpelooze armen in Ierland gegeven. Gaarne vlei ik mij met de verwachting, dat de bepalingen dier wet met zoo veel zorg beraamd zijn en met zoo veel voorzigtigheid zullen worden uitgevoerd, dat zij, terwijl ellende daardoor gelenigd wordt, zullen strekken, om de goede orde te bewaren, en gezindheid tot nijverheid en eigene inspanning aan te moedigen.

» Evenzoo vertrouw ik, dat de wet, die gij betrekkelijk den afkoop van tienden in Ierland hebt aangenomen, de veiligheid dier bezetting vermeerderen en den binnenlandschen vrede bevorderen zal.

» *Heeren van het Huis der Gemeenten!*

» Ik kan u niet genoegzaam danken voor den spoed en de mildheid, waarmede gij in de uitgaven voor mijne huishouding en voor de handhaving van de eer en waardigheid der kroon hebt voorzien. Ik bied u mijne warmste dankbetuigingen aan voor de vermeerdering, die gij in het inkomen mijner beminde moeder hebt gebragt.

» Ik dank u voor de gelden, welke gij voor de gewone openbare diensten hebt toegestaan, alsmede voor de bereidvaardigheid, waarmede gij middelen hebt verschaft tot bestrijding der buitengewone uitgaven, door den staat mijner Canadasche bezittingen noodzakelijk geworden.

» *Mylords en Heeren!*

» Het groote aantal der nuttige maatregelen, die gij in staat zijt geweest in overweging te nemen, terwijl de vaststelling der civile lijst en de toestand van Canada zulk een goed deel van uwe oplettendheid vorderden, is een treffend bewijs van uwen ijver voor het algemeen welzijn. Gij zijt met de pligten, die thans in uwe onderscheidene graafschappen op u rusten, zoo wel bekend, dat het nutteloos is u die te herinneren. Bij de vervulling daarvan kunt gij veilig op mijne krachtdadige ondersteuning rekenen, en mij blijft enkel over, om nederig de hoop uit te drukken, dat de goddelijke Voorzienigheid over ons allen moge waken, en onze vereenigde pogingen voor de welvaart van ons vaderland met voorspoed moge bekroonen."

Nadat H. M. hare rede geëindigd had, heeft de lord-kanselier de zitting tot op den 11den October geprorogeerd. Men merkt op, dat in de aanspraak van de koningin zoomin gewag gemaakt wordt van de naauwe vriendschap met Frankrijk, als van het hollandsch-belgische vraagstuk en van de oostersche aangelegenheden.

— De heer *O'Connell* is den 14den Augustus uit Engeland te Dublin teruggekeerd, en heeft aldaar dadelijk tegen den volgenden dag eene vergadering van kiezers bijeengeroepen, waarin hij, volgens de gedrukte aankondiging, over zijn gehouden gedrag in het parlement rekenschap zou geven, en middelen beraamd wilde hebben, om ten volle regt voor Ierland te erlangen. Naar het schijnt is hij voornemens, om weder een nieuw staatkundig genootschap op te rigten, dat *het voorbereidende* heeten zou. Het doel daarvan zou het voorbereiden der vestiging van een afzonderlijk Iersch parlement zijn. Men meende echter te Dublin, dat het in de eerste maanden in Ierland, waar thans het groote struikelblok der tienden eenigermate uit den weg is geruimd, wel rustig zou blijven.

— Van de zijde der Britsche admiraliteit is onder dagteekening van den 14den aangekondigd, dat er voortaan in de Mexicaansche havens, niettegenstaande de blokade, geld voor rekening van bijzondere personen zou kunnen worden ingescheept. De fransche regering schijnt dus op dit punt te hebben toegegeven.

— Gisteren waren de 3 pCt. alhier genoteerd 94; Ned. 2½ pCt. 54⅞; dito 5 pCt. 102¾; Spanje 21⅛; Portugal 24⅝; Braz. 84; Columbia 36⅛.

Nederlanden.

Breda, den 20sten Augustus.

H. K. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, wordt den 22sten in de residentie terugverwacht.

— Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen is, in den avond van den 12den te Hanover aangekomen. Den volgen den dag heeft Z. K. H. bij H. M. de Koningin gedineerd; 's avonds zou Hoogstdezelve, over Brunswijk, de reis naar Berlijn voortzetten.

— Door Z. Exc. den minister van financien is ter algemeene kennis gebragt, dat het Z. M. behaagd heeft bij besluit van den 15. Julij 1838, n°. 92, te bepalen, dat voor pensioenen of gagementen waarvan het jaarlijksch bedrag de som van *een honderd dertig guldens* (*f* 130) niet te boven gaat, de attestatien de vita en kwitantien, welke ter bekoming dier pensioenen of gagementen telken reize moeten worden overgelegd, voortaan gesteld op ongezegeld papier en geheel kosteloos door de bevoegde autoriteiten afgegeven zullen worden; — zullende de voorzegde bepalingen van het derde kwartaal 1838 af, betaalbaar op 1 October aanstaande, gerekend worden een aanvang te nemen.

— Heden in den vroegen morgen, ten drie uren zijn de kamperende troepen bestaande uit eene divisie van twaalf bataillons infanterie, waarvan de eerste brigade gekommandeerd werd door Z. K. H. den Erfprins en het flankbataillon der afdeeling grenadiers door Prins *Alexander*, uit het kamp van Rijen opgebroken en, vergezeld van een eskadron lansiers en de batterij no. 9, naar het dorp Strijbeek, aan de grenzen getrokken, alwaar dezelve eenigen tijd kampeerden en vervolgens den marsch naar het kamp weder aannamen; waarbij de geheele divisie door onze stad trok. Op de belgische grenzen vertoonde zich niets dan een eskadron van het regiment jagers te paard no. 1, welke hunne voorposten vlak tegenover de onze hadden uitgezet; voorts een peloton gendarmen en twee eskadrons lansiers, die achter het bosch van Meersel positie hadden genomen.

Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk welke de divisie vergezelde, is vervolgens naar 's Hage vertrokken.

— Men schrijft uit Zierikzee, van den 17.: » Heden morgen is hier gearriveerd Zr. Ms. stoomjagt *de Leeuw*, aan boord hebbende Z. Exc. den schout-bij-nacht, jhr. *A. C. Twent*, welke dadelijk naar den nieuw gebouwden kustlichttoren is vertrokken."

— Op heden den 20sten dezer zal de nieuwe stoomboot *Admiraal van Kinsbergen*, die in de vorige week, tot groote vreugde der bewoners, te Kampen is aangekomen, de regelmatige stoomvaart van de genoemde stad naar Amsterdam aanvangen, zullende er elken morgen ten zes ure eene boot van Amsterdam naar Kampen varen, en van deze laatste stad een uur na de aankomst uit Amsterdam weder vertrekken.

— Van wege den directeur-generaal van oorlog zal op Woensdag den 12den der volgende maand, in het openbaar, de leverancie van de fourrages worden aanbesteed, ten behoeve van de onderscheidene korpsen te paard, in de provincie Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Zeeland, voor iedere provincie afzonderlijk; terwijl die aanbesteding voor de provincie Noord-Braband, op woensdag den 19den daaraanvolgende, in twee afdeelingen zal geschieden (waaromtrent, in de voorwaarden van die aanbesteding, bijzondere bepalingen zijn gemaakt) en zulks voor den tijd van twaalf maanden, ingaande met den 1sten November aanstaande en eindigende met den 31sten October 1839.

— De agent van het domein te Sas van Gent, zal op den 8sten September aanstaande aldaar in het openbaar aanbesteden:

1. Het gewoon éénjarig onderhoud der kunstwerken en gebouwen op en aan het kanaal van Neuzen en zij-kanaal naar Hulst, welk onderhoud gerekend wordt in te gaan met primo September 1838, zoo mede nog de uitvoering van eenige buitengewone werken. 2. De leverancie van Steenkolen, Olie, Smeer, Touwwerk en wat dies meer zij, ten dienste der sluizen en bruggen van gezegde kanalen.

Vorst *Leopold* met zijne echtgenoote vertrekken heden over den spoorweg van Brussel naar Ostende.

— Bij den eersten dag van het feest te Mechelen in de vorige week, werden meer dan 18000 kaartjes voor plaatsen op den spoorweg afgegeven.

— Men beklaagt zich in Belgie nu en dan nog steeds over de vertraging der brieven-correspondentie tusschen Holland en Belgie Over het transport van Amsterdam naar Brussel werd vier uren langer gedaan, dan over dat van Parijs naar Brussel, schoon op het eerste traject zich nog twaalf uren spoorweg bevinden.

— Ter Antwerpsche beurs waren zaturdag (17 *Augustus*) genoteerd: Belg. 101½; 3 pCt. 73¾; O. Met. 106½; Spanje 20⅝; Nap. r. 93¾; Rom. L. 101⅝; Certif. te Antw. 100⅛; Braz. 81¼. — Wissel op Amst. en Rott. ½ pCt. v. pap. en kont; op Rott. ½ pCt. v. p. — Gisteren werden de Ardoins te Antwerpen verhandeld tegen 20¼.

REGTSZAKEN.

In de vorige week zijn de zittingen van het hof van assises der provincie Overrijssel, over het derde vierendeel jaar van 1838, welke gehouden zijn onder het voorzitterschap van Mr. *J. A. Bland*, gesloten. Onder de belangrijke regtszaken, welke bij hetzelve hof behandeld zijn, treft men aan die van *Willem van Dijk*, schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, en dienvolgens veroordeeld

tot de straf van het zwaaijen met het zwaard boven het hoofd; voorts tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van acht jaren. Door den raadsman van dezen veroordeelden was tot zijne verdediging, bijgebragt: 1° dat het niet bewezen zou zijn, dat de mishandeling, door den bes. gepleegd, de onmiddellijke oorzaak van den dood des verwonden persoons geweest was; 2° dat al ware zulks bewezen, er dan nog geen moedwilligen doodslag kon geacht worden te hebben plaats gehad, uit hoofde in dezen de *animus occidendi* niet aanwezig was, en 3° dat al wilde men hier eenen moedwilligen doodslag aannemen, dezelve dan nog altijd, uit hoofde der provocatie, verschoonbaar was.

Voorts werd er eene zaak behandeld, welke wij vermeenen dat, bij het voorloopig in stand blijven van het fransche strafwetboek, bijzondere vermelding verdient. Door het hof van assises der provincie Holland, zuiderkwartier, waren, in deszelfs zitting van het tweede vierendeel jaars 1838, de personen van *J. van der Heijden* en *H. la Court* schuldig verklaard aan diefstal bij nacht door meer dan een persoon gepleegd, en zulks *na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest.* Hoezeer bij recidieve, meerendeels geeseling en brandmerk worden toegepast, werden deze personen (even als *A van Qnawegen*, door hetzelfde hof schuldig verklaard aan dergelijken diefstal, mede bij herhaling), uit hoofde er verligtende omstandigheden aanwezig waren, tot geringe straffen veroordeeld, aangezien het gemelde hof van assises begreep, dat art. 12 der publicatie van 11 December 1813 ook op de recidieve van toepassing was. Het openbaar ministerie deelde dit gevoelen niet, en meende in deze uitspraak grond tot cassatie te vinden. Het hof van cassatie heeft de meening van het openbaar ministerie omhelsd; de, ten aanzien der bovengemelde drie boosdoeners gewezen arresten werden gecasseerd, en de bedoelde personen verwezen naar het hof van assises der provincie Overijssel. Den 10. Augustus heeft hunne zaak voor hetzelve gediend. Mr. *W. P. Hubert* was van begrip, dat door het hof van assises der provincie Holland, zuiderkwartier, art. 12 der publicatie van 11 December 1813 te regt was toegepast geworden, zulks aantoonende, zoowel uit den geest, als uit den letter der wet. Het hof van assises der provincie Overijssel heeft zijn gevoelen niet gedeeld, en ieder dezer drie personen zijn door het hof veroordeeld tot te pronkstelling, brandmerk en vijf jaren tuchthuisstraf.

Den 11den diende voor het gemelde hof de zaak van *Janna Sabels*, bes. van drie diefstallen, met verzwarende omstandigheden en zulks na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest.

Haar verdediger, de heer Mr. *J. N. J. Hesskens*, sprak, ten gevolge der bekentenis van de besch., alleen over de toepassing der straf, en trachtte de toepasselijkheid van art. 12 der publicatie van 11 December 1813, ook op de recidieve, te betoogen. Na het, den 10den dezer, gevallen besluit (zie hierboven), was het ligt te begrijpen, dat deze verdediging bij het hof weinig ingang vond. Zij werd dan ook veroordeeld tot geeseling, brandmerk en eene tuchthuisstraf voor den tijd van zeven jaren.

Rome en de Romeinsche Staat.

In het jaar 1800 bedroeg de bevolking van Rome 153,000 zielen; sedert nam dezelve af, en dat wel in zulk eene toenemende mate, dat zij in 1813 nog slechts 117,882 zielen bedroeg. Toen steeg zij weder, tot zij in het vorig jaar de hoogte bereikte van 153,687 zielen, waaronder 81,448 personen van het mannelijk en 72,190 van het vrouwelijk geslacht. — De geestelijkheid neemt tegenwoordig in Rome toe; het getal personen tot dien stand behoorende, beliep in 1825, 4938; in 1835, 5273. — Alhoewel de kerkelijke staat twee groote en zes kleine hoogescholen heeft, is het volksonderwijs er op eene verbazingwekkende wijs ten achteren; ten hoogste kan men aannemen, dat er van 50 personen één de school bezoekt. — Geen stad ter wereld heeft zooveel inkomsten voor liefdadige giften en aalmoezen, als Rome. Zij bedragen jaarlijks omstreeks 2,000,000 fl., waarvan de kleinste helft als jaarlijksche inkomsten van fondsen, de grootste als jaarlijksche onderstand uit de schatkist moet gerekend worden. Desonaangezien heeft men in geen plaats ter wereld zooveel en schaamteloozer armen dan in Rome. Geen landstreek is in Italie onveiliger dan het Romeinsche grondgebied. In het nu afgeloopene voorjaar ging er geen dag voorbij, ja op sommige dagen geen uur, dat er niet van Civita Castellana tot aan Rome ergens rooverij, diefstal of uitplundering plaats hadden; de daadzaken zouden daarvan kunnen bijgebragt worden. Van de 1400 vrouwen, die jaarlijks omstreeks in Rome huwen, hebben er omtrent 1000 een uitzet uit openbare kassen — eene uitgaaf die op 40000 scudi geschat wordt. — De geheele oppervlakte van den Romeinschen staat wordt op 2,055,900 romeinsche rubbia (ieder rubbio heeft 18,484 vierkante voeten) berekend; slechts een derde gedeelte van deze oppervlakte mag ten hoogste bebouwd zijn. — Het budget van de ontvangsten wordt op 9,300,600 scudi berekend; als 3,280,000 scudi voor grondbelasting enz.; 4,120,000 van monopoliën, belasting op artikelen van consumtie, enz.; 550,000 s. van zegel- en registratieregten; 250,000 s. van de posterijen; 1,100,000 s. van de loterijen. Wanneer men de, op 2,220,000 s. geschatte, onderscheidene administratie-kosten hiervan aftrekt, blijven de zuivere inkomsten 7,080,000 scudi. Het budget van de uitgaven is als volgt geraamd: Voor het paleis van den Paus, het collegie van kardinalen, de congregatie der buitenlandsche zendingen 500,000 scudi voor de openbare schuld 2,080,000 s.; staatsuitgaven 530,000 s.; voor justitie en policie 920,000 s.; voor openbaar onderwijs, fraaije kunsten en handel 110,000 s.; sommen tot ondersteuning 280,000 s. openbare gebouwen, reiniging en straatverlichting van Rome 560,000 s.; linietroepen en karabiniers 1,900,000 s.; het overig krijgswezen, geneeskundige dienst en marine 290,000 s.; openbare feesten en buitengewone uitgaven 44 000; reservefonds 100,000 s.; te zamen 7,934,000 scudi; blijvende er alzoo een te kort van 854,000 scudi.

Een Maleijsche Albino.

In een reisverhaal van den heer Newbold, voorkomende in het *Journal* van de Aziatische Maatschappij te *Bengalen*, komt het volgende voor: » Bij mijne aanlanding te *Gressik* werd ik getroffen door het zonderling verschijnsel eens jongen Maleijer's, zijnde een *Albino*, staande onder de schaduw van een boom aan den oever der rivier. Zijn huid was roodachtig wit van kleur, hier en daar met plekken en dun bezaaid met korte witte haren. Zijne oogen waren klein en zaamgetrokken; de oogring ligt blaauw, de oogleden rood en met korte witte haartjes bezoomd, de wenkbraauwen kort en van dezelfde kleur; de oogappel was het licht teruggetrokken. Hij scheen verlegen toen ik hem riep. Bij toonde eene buitengewone gevoeligheid voor het sterke daglicht en hield zijne hand steeds voor de oogen, om daardoor dezelve te beschaduwen. Hij verhaalde mij, dat hij beter dan zijne landgenooten in eene volkomene duisternis kon zien en het beste bij het maanlicht, even als de maanogige *Albinos* van de landengte van *Darius*. Voor hitte was hij zoo gevoelig, dat zij hem ongesteld zoude maken; zelden werd hij uit dien hoofde, en omdat de Maleijers een' bijgelovigen eerbied voor hem koesteren voor den arbeid buiten 'shuis gebruikt, alhoewel het hem overigens geenszins aan ligchaamskracht ontbrak. De bijgelovige Maleijers beelden zich in, dat de geesten een geheim deel hebben aan de voortbrenging dezer zeldzame wezens, en verhalen dit als een groot geheim. Nog werd het graf van den grootvader dezes Maleijers, die eveneens een *Albino* was, door de inboorlingen voor heilig gehouden en geloften werden op hetzelve gedaan. Beide zijne ouders hadden de gewone kleur, zijne zuster is even als hij een *Albino*. *Albinos* komen niet gemeenzaam op het schiereiland voor; ook bevinden er zich van dezelve geene geslachten of stammen, zooals, volgens Voltaire, in het hart van *Afrika* bestaan. In de twee eenige oogenblikken, waarin ik opmerkingen kon maken, waren de oogen ligt blaauw; de opperhuid was ruw en had een roodachtigen gloed, geheel verschillend van de beide Afrikaansche *Albinos* die door Voltaire gezien en beschreven en door Lawrence aangehaald zijn.»

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.